

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA REGIONÓW 2014

Województwo mazowieckie

Dr hab. Hanna Godlewska-Majkowska, prof. SGH

Dr Agnieszka Komor

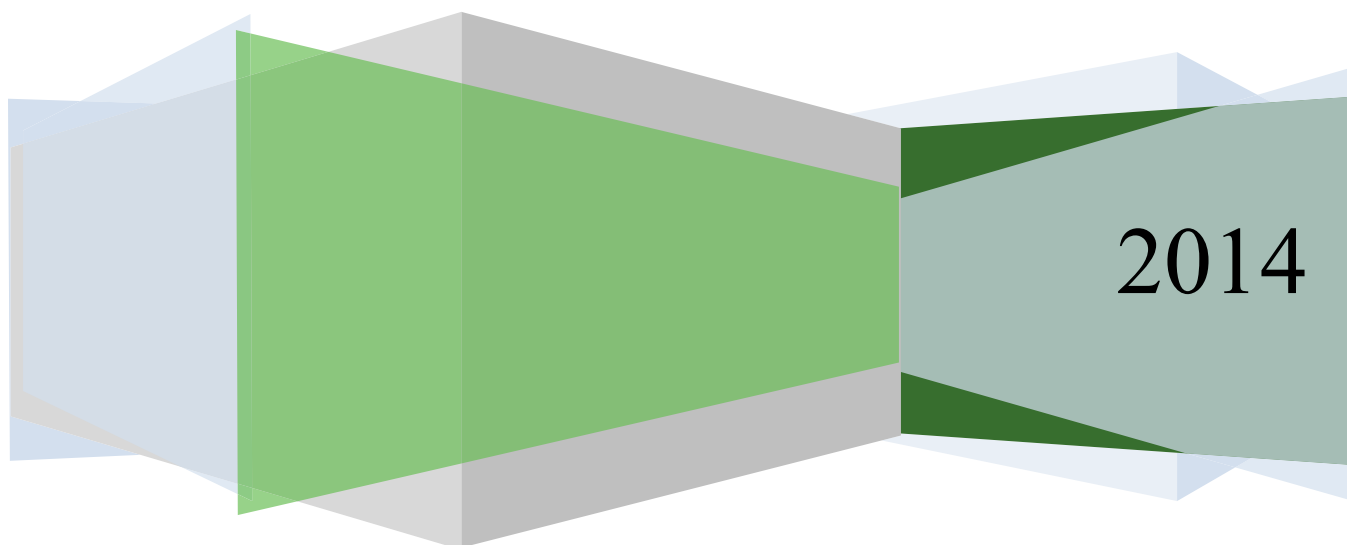
Dr Patrycjusz Zarębski

Mgr Mariusz Czernecki

Mgr Magdalena Typa

Raport przygotowany na zlecenie
Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A.
w Instytucie Przedsiębiorstwa Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie

Warszawa, grudzień 2014

Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych (PAIiIZ) jest instytucją rządową, która pomaga inwestorom od 1992 roku. Misją PAIiIZ jest tworzenie pozytywnego wizerunku Polski w świecie i dzięki temu zwiększenie napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych poprzez zachęcanie międzynarodowych firm do inwestowania w Polsce. PAIiIZ jest przydatnym partnerem dla zagranicznych przedsiębiorców wchodzących na polski rynek. Agencja przeprowadza inwestorów przez wszystkie niezbędne procedury administracyjne oraz prawne dotyczące danego przedsięwzięcia. Zapewnia również szybki dostęp do kompleksowej informacji dotyczących kwestii prawnych i biznesowych w zakresie inwestycji. Ponadto, pomaga w znalezieniu odpowiednich partnerów oraz dostawców, wraz z nowymi lokalizacjami.

PAIiIZ zapewnia bezpłatne profesjonalne usługi doradcze dla inwestorów, w tym:

- pomoc przy wyborze lokalizacji inwestycji w Polsce,
- dostosowane do potrzeb inwestorów wizyty w Polsce,
- informacje na temat otoczenia prawnego i gospodarczego Polski,
- informacje na temat dostępnych zachęt inwestycyjnych,
- ułatwianie kontaktów z władzami centralnymi i lokalnymi,
- identyfikację dostawców i wykonawców,
- opiekę nad inwestorami działającymi na terenie Polski (wsparcie reinwestycji w Polsce).

Oprócz **Krajowego Punktu Kontaktowego (KPK) OECD** prowadzi także Punkt Informacyjny dla firm, które są zainteresowane Funduszami Europejskimi. Działalności Agencji jest wspierana przez **Regionalne Ośrodki Pomocy Inwestorom**. Dzięki szkoleniom i stałemu wsparciu Agencji, ośrodki zapewniają kompleksowe usługi dla inwestorów na poziomie województwa.

Na stronie internetowej **www.paiz.gov.pl** inwestor znajdzie wszystkie niezbędne informacje o Polsce, polskiej gospodarce, regulacjach prawnych oraz inne szczegółowe informacje, które mogą być przydatne dla każdej firmy chcącej prowadzić swoją działalność na terenie Polski.

W 2011 roku zostało powołane Centrum Współpracy Gospodarczej PAIiIZ Chiny - Polska zapewniając kompleksowe informacje o możliwościach inwestycyjnych w Polsce oraz oferując wsparcie dla chińskich firm w trakcie procesu inwestycyjnego. Centrum jest odpowiedzialne za: promocję Polski jako lokalizacji dla inwestycji zagranicznych, identyfikację źródeł zagranicznych inwestycji bezpośrednich, wspieranie misji i delegacji z Chin, przygotowywanie analiz i informacji, utrzymując stały kontakt z chińskimi firmami działającymi w Polsce. Więcej informacji o projekcie "Go China" można znaleźć na stronie: **www.gochina.gov.pl**.

Od 2013 roku natomiast PAIiIZ realizuje program "Go Africa". Jego celem jest zachęcenie polskich przedsiębiorców do wejścia na rynki afrykańskie jak również promocja Polski w Afryce. By ten cel został osiągnięty PAIiIZ organizuje: misje rozpoznawcze do krajów afrykańskich, udział polskich przedsiębiorców w targach, konferencjach, seminariach i warsztatach w Polsce jak również w Afryce. Ponadto Agencja przygotowuje publikacje o rynkach afrykańskich. Więcej informacji o projekcie "Go Africa" można znaleźć na stronie: **www.goafrica.gov.pl**.

WSTĘP

Niniejszy raport powstał na zamówienie Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych jako kolejna edycja raportów atrakcyjności regionów. Raporty te są corocznie publikowane od 2008, co jest efektem wykorzystania w praktyce gospodarczej badań naukowych prowadzonych od 2002 roku, pod kierunkiem dr hab. H. Godlewskiej-Majkowskiej w Szkole Głównej Handlowej, w Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, w Instytucie Przedsiębiorstwa. Wszyscy Autorzy stanowią trzon zespołu, rozwijającego metodykę pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów.

Raport składa się z kilku części. W pierwszej z nich zaprezentowano w sposób syntetyczny gospodarkę województwa mazowieckiego, zwracając uwagę na jego potencjał społeczno-gospodarczy oraz poziom i strukturę gospodarki. W zamieszczonej w tej części opracowania znajduje się tabelaryczne syntetyczne ujęcie najważniejszych informacji społeczno-gospodarczych z uwzględnieniem ocen atrakcyjności inwestycyjnej. Następnie zaprezentowano pozycję województwa na tle innych regionów Polski i Unii Europejskiej, zwracając uwagę na najważniejsze dla regionu rodzaje przemysłu oraz sektory wysokiej szansy.

Drugą część raportu poświęcono ukazaniu wewnętrznego zróżnicowania atrakcyjności inwestycyjnej województwa mazowieckiego w skali powiatów i gmin. W tym celu wykorzystano wyniki badań naukowych Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie odnoszące się do wszystkich gmin i powiatów w Polsce, co czyni zaprezentowane oceny mazowieckich powiatów i gmin porównywalnymi z ocenami innych jednostek w pozostałych województwach Polski.

Trzecia część raportu jest poświęcona prezentacji wiodących instytucji otoczenia biznesu w województwie ze wskazaniem rodzaju wsparcia dla inwestorów. Następnie ukazane jest rozmieszczenie i efekty działalności specjalnych stref ekonomicznych w województwie.

Część tę kończy prezentacja wyników konkursu „Gmina na 5!”, który pozwolił na wyłonienie gmin, które nie tylko są bardzo atrakcyjne pod względem atrakcyjności inwestycyjnej, ale i odznaczają się najlepszą dostępnością informacji użytecznych dla inwestorów i przedsiębiorców w kontaktach przez Internet.

Raport wieńczy aneks, w którym ujęto zestawienie tabelaryczne ocen atrakcyjności inwestycyjnej dla powiatów i gmin województwa. Zawiera on również tabelaryczne zestawienie efektów funkcjonowania Specjalnych Stref Ekonomicznych.

W pracy zastosowano dwa podejścia do atrakcyjności inwestycyjnej. Wyróżniono **potencjalną atrakcyjność inwestycyjną** definiowaną jako zespół regionalnych walorów lokalizacyjnych, które mają wpływ na osiąganie celów inwestora (np. w postaci kształtowania się kosztów prowadzonej działalności gospodarczej, przychodów ze sprzedaży, rentowności netto oraz konkurencyjności danej inwestycji).

Ponadto zastosowano pojęcie rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej, rozumianej jako zdolność regionu do wykreowania satysfakcji klienta - inwestora i wywołania absorpcji kapitału finansowego i rzeczowego w formie inwestycji. Można ją mierzyć za pomocą efektywności poniesionych nakładów kapitału.¹

Wskaźniki potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej w wersji podstawowej (PAI1) oceniają walory lokalizacyjne regionów. Są one obliczane dla jednostek różnych szczebli podziału statystycznego (gminy, powiaty, podregiony, województwa). Wskaźniki odnoszą się do całości gospodarki narodowej oraz do poszczególnych wybranych sekcji gospodarki: C - przemysłu przetwórczego, G - handlu i napraw, I - turystyki i gastronomii, M - działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej. Sekcje te stanowią trzon gospodarki regionalnej.

W raportach oprócz wskaźników PAI1 wykorzystano wskaźniki skonstruowane wyłącznie dla województw, w oparciu o wiele cech dostępnych od poziomu województw. Umożliwiają znacznie szerszy kontekst ocen atrakcyjności inwestycyjnej w porównaniu do wskaźników PAI1. Są to wskaźniki grupy PAI2, opracowane na potrzeby oceny atrakcyjności inwestycyjnej w ujęciu ogólnym, czyli dla gospodarki narodowej a także w odniesieniu do ww. sekcji gospodarki.

Ponadto w raporcie wykorzystano oceny rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej (RAI), nawiązującej do napływu kapitału inwestycyjnego oraz efektów inwestycji, rozpatrywanych z punktu widzenia produktywności i efektywności poniesionych nakładów. Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna może być odnoszona do poziomu województw ze względu na dostępność danych statystycznych.

Zaproponowane miary są przedmiotem corocznej ewaluacji, dzięki konsultacjom z instytucjami obsługującymi inwestorów zagranicznych, jak i bezpośrednim kontaktom zespołu z jednostkami samorządu terytorialnego oraz organizacjami przedsiębiorców. Z opisem metodycznym pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów Polski oraz powiatów i gmin można zapoznać się na stronie **Instytutu Przedsiębiorstwa Szkoły Głównej Handlowej** (<http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KNoP/struktura/IP/struktura/ZOB/>), a także w licznych publikacjach naukowych i ekspertyzach.

¹ Szerzej na ten temat m.in. w: *Atrakcyjność inwestycyjna regionów Polski jako źródło przedsiębiorczych przewag konkurencyjnych*, praca zespołowa pod red. H. Godlewskiej-Majkowskiej, Studia i Analizy Instytutu Przedsiębiorstwa, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2012; H. Godlewska-Majkowska, *Polish regions and their investment attractiveness in the EU*, w: *POLAND Competitiveness Report 2013. National and Regional Dimensions*, M. Weresa (editor), Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2013, s. 299-316.

1. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARKI REGIONALNEJ WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

Województwo mazowieckie jest położone w środkowo-wschodniej części Polski na Nizinie Mazowieckiej. Jest to największy i zarazem najbardziej ludny region Polski. Stanowi najbardziej rozwinięte ekonomicznie i najbardziej atrakcyjne inwestycyjnie województwo, dystansując wszystkie regiony Polski pod względem produktu krajowego brutto na jednego mieszkańca. Charakterystyczną cechą regionu jest zawansowana serwicyzacja, w której stosownie do wysokiego poziomu rozwoju gospodarczego ważną rolę odgrywają nowoczesne usługi, takie jak pośrednictwo finansowe, usługi dla biznesu, telekomunikacja oraz edukacja. Ponadto na Mazowszu rozwinęły się prawie wszystkie gałęzie przemysłu, w tym szczególnie przemysł środków transportu i rafineryjno-petrochemiczny. Głównym ośrodkiem administracyjnym jest Warszawa, stolica Polski, która wraz ze swoją strefą podmiejską stanowi jeden z najbardziej atrakcyjnych inwestycyjnie obszarów w całym kraju.

Atuty województwa to:

- centralnie położenie na skrzyżowaniu szlaków komunikacyjnych oraz lokalizacja w transeuropejskich korytarzach transportowych, zapewniających połączenie z większymi miastami kraju i Europy,
- największy w Polsce międzynarodowy port lotniczy - Lotnisko Chopina w Warszawie, na które przypada prawie 50% całości ruchu pasażerskiego w Polsce, port lotniczy obsługuje około 100 połączeń rejsowych w kraju i na świecie,
- obecność bardzo licznych uczelni i ośrodków naukowych,²
- najwyższy w kraju poziom produktu krajowego brutto na osobę,
- duże zasoby pracy, zarówno o niskich kwalifikacjach i niskich oczekiwaniach płacowych, jak specjalistów rozmaitych dziedzin,
- bardzo wysoka wydajność pracy, rekompensująca stosunkowo wysoki poziom wynagrodzeń,
- obecność Warszawskiej Giełdy Papierów Wartościowych - centrum kapitałowego Europy Środkowej i Wschodniej,
- zachęty inwestycyjne dla inwestorów oferowane w podstrefach specjalnych stref ekonomicznych.

Zbiorczą charakterystykę województwa zawiera tabela 1.

²W roku 2010 Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego zaliczyło do klasy 1, czyli do najlepszych w Polsce jednostek naukowych łącznie 88 jednostek naukowych, reprezentujących wszystkie dyscypliny ważne dla inwestorów. Najwięcej wyróżniono jednostek naukowych w województwie mazowieckim w takich dyscyplinach naukowych jak: tj. nauki chemiczne oraz inżynieria materiałowa, chemiczna i procesowa (7 jednostek, głównie wydziały lub instytuty Politechniki Warszawskiej i Polskiej Akademii Nauk); elektrotechnika, automatyka, elektronika oraz technologie informacyjne (9 jednostek reprezentujących Politechnikę Warszawską, Wojskową Akademię Techniczną); nauki ekonomiczne (9, w tym głównie jednostki reprezentujące Szkołę Główną Handlową); jednostki naukowe i kliniczne (5 jednostek); nauki biologiczne (5 jednostek, głównie Polskiej Akademii Nauk).

Tabela 1. Ogólna charakterystyka gospodarki województwa mazowieckiego

Wyszczególnienie	Województwo mazowieckie	Polska	Udział procentowy województwa w wielkości krajowej
Potencjał rynkowy			
PKB per capita w 2012 r. (zł/osoba)	67996,0	41439,1	-
Liczba ludności (osoby stan na stan na 31 XII 2013)	5316840	38495659	13,8%
Potencjał zasobów pracy			
Absolwenci szkół wyższych w 2013 r. (osoby)	79159	454986	17,4%
Absolwenci szkół średnich w 2013 r. (osoby)	38183	271333	14,1%
Liczba pracujących w 2013 r. (osoby)	2408	15568	15,5%
Struktura pracujących w 2013 r.	sektor rolniczy 11,0% sektor przemysłowy 22,2% sektor usługowy 66,8%	12,0% 30,5% 57,5%	
Nakłady inwestycyjne i kapitał spółek z udziałem kapitału zagranicznego w województwie			
Nakłady inwestycyjne w 2012 r. (mln zł)	39236,5	79942,6	49,1%
Kapitał spółek w 2012 r. (mln zł)	98456,7	206992,3	47,6%
Specjalne strefy ekonomiczne w województwie			
– Łódzka SSE – Starachowicka SSE – Suwalska SSE – Tarnobrzaska SSE – Warmińsko-Mazurska SSE			
Oceny wyróżniające województwo mazowieckie wg PAI2 i RAI (klasa A, B i C)			
Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna PAI_2	Gospodarka narodowa klasa A Przemysł kapitałochłonny klasa A Przemysł pracochłonny klasa A Handel klasa A Turystyka klasa A Edukacja klasa A		
Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna RAI	Gospodarka narodowa klasa A Przemysł klasa A Handel klasa A Turystyka klasa A Działalność profesjonalna naukowa i techniczna klasa A		
Wyróżnione powiaty i gminy wg PAI1_GN			

Powiaty	Klasa A	Warszawa, m.Siedlce, m.Ostrołęka, m.Płock, pruszkowski, piaseczyński, warszawski zachodni, grodziski, m.Radom
	Klasa B	legionowski
Gminy	Klasa A	Warszawa (m), Żąbki (m), Legionowo (m), Mińsk Mazowiecki (m), Pruszków (m), Piastów (m), Płońsk (m), Podkowa Leśna (m), Ostrołęka (m), Siedlce (m), Płock (m), Garwolin (m), Milanówek (m), Marki (m), Żyrardów (m), Pionki (m), Kobyłka (m), Ciechanów (m), Nowy Dwór Mazowiecki (m), Radom (m), Józefów (m), Sulejówek (m), Ostrów Mazowiecka (m), Otwock (m), Mława (m), Maków Mazowiecki (m), Sokołów Podlaski (m), Zielonka (m), Sierpc (m), Sochaczew (m), Lesznowola (w), Michałowice (w), Raszyn (w), Nadarzyn (w), Stare Babice (w), Słupno (w), Nieporęt (w), Izabelin (w), Czosnów (w), Jaktorów (w), Piaseczno (m-w), Ożarów Mazowiecki (m-w), Konstancin-Jeziorna (m-w), Grodzisk Mazowiecki (m-w), Wyszaków (m-w), Łomianki (m-w), Serock (m-w), Koźnice (m-w), Radzymin (m-w), Brwinów (m-w), Tarczyn (m-w), Błonie (m-w), Wołomin (m-w), Halinów (m-w), Grójec (m-w), Białobrzegi (m-w)
	Klasa B	Przasnysz (m), Węgrów (m), Gostynin (m), Rzekuń (w), Wieliszew (w), Siedlce (w), Radziejowice (w), Kołbiel (w), Garwolin (w), Różan (m-w), Góra Kalwaria (m-w), Karczew (m-w), Łosice (m-w), Mszczonów (m-w)

Objaśnienia

(m) – gmina miejska, (w) – gmina wiejska, (m-w) – gmina miejsko-wiejska

PAI – potencjalna atrakcyjność inwestycyjna, RAI - rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna

* Więcej informacji w Aneksie w tab. 4.

Źródło: opracowanie własne.

Liczba osób zamieszkujących województwo w roku 2013 wynosiła 5316840 mieszkańców, co stanowiło 13,8% ludności Polski. W województwie mazowieckim struktura wieku w roku 2013 przedstawiała się następująco: na wiek przedprodukcyjny przypadało 18,5% osób, produkcyjny: 62,5% i poprodukcyjny: 19,0% (Polska analogicznie: 18,2%, 63,4% i 18,4%).

Główny potencjał dla tworzenia kapitału ludzkiego w województwie stanowi 107 uczelni wyższych, w których kształcą się 294413 studentów, czyli 19,0% studentów w skali kraju. W województwie do szkół zasadniczych uczęszcza 9,2% uczniów województwa, natomiast do techników 11,3%.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie była równa w sierpniu 2014 r. 10,1%, dla porównania w Polsce - 11,7%.³ Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w pierwszym półroczu 2014 wyniosło 4707,5zł, czyli 124,8% średniego wynagrodzenia w Polsce.

Województwo mazowieckie dostarczyło w 2012 r. 22,7% produktu krajowego brutto Polski. W przeliczeniu na jednego mieszkańca stanowiło to 67996,0zł, przy średniej dla Polski 41439,1zł. Wynik ten plasuje województwo na 1 miejscu w kraju. Dynamika wzrostu PKB w województwie w latach 2003-2012 wyniosła 205,3%, przy średniej dla Polski równej 189,2%.

³ Bezrobotni oraz stopa bezrobocia wg województw, podregionów i powiatów (stan w końcu sierpnia 2012 r.) GUS.

W porównaniu do całego kraju, struktura zatrudnienia w województwie charakteryzuje się udziałem sektora usług na poziomie 66,8%, podczas gdy na sektor rolniczy i przemysłowy przypada analogicznie 11,0% i 22,2% pracujących (GUS, BDL 2014).

W strukturze przemysłu województwa mazowieckiego można zauważyć szczególną pozycję kilku działów takie jak: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (19 % wartości produkcji sprzedanej całego przemysłu województwa na koniec 2013 roku), produkcja artykułów spożywczych (18%) oraz produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych (7%).

Jako największy region w Polsce województwo mazowieckie zajmuje czołowe lokaty pod względem pozycji konkurencyjnej w zdecydowanej większości działów przemysłu. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, iż województwo odznacza się znacznymi udziałami w krajowej produkcji sprzedanej w takich rodzajach produkcji jak:

- produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych. (30% krajowej wartości produkcji sprzedanej),
- poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji. (28%),
- produkcja napojów (28%),
- produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych (25%),
- produkcja artykułów spożywczych (24%),
- produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (23%),
- produkcja urządzeń elektrycznych (21%).

W ostatnich trzech latach województwo mazowieckie podwyższyło lub utrzymało swoją pozycję konkurencyjną, mierzoną udziałem w krajowej wartości produkcji sprzedanej w przypadku następujących działów przemysłu:⁴

- produkcja artykułów spożywczych,
- produkcja papieru i wyrobów z papieru,
- produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych,
- produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń,
- produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych,
- produkcja urządzeń elektrycznych,
- produkcja maszyn i urządzeń.

Dla inwestorów istotne znaczenie może mieć to, które sektory są postrzegane jako strategiczne przez władze województwa mazowieckiego. Na podstawie strategii rozwoju regionalnego można do nich zaliczyć: rolnictwo, przemysł, budownictwo, handel, usługi, turystyka (w szczególności zagraniczna), chemiczny, logistyka, sektor spożywczy, wzrost

⁴ Obliczenia na podstawie Biuletynu Statystycznego Województwa Mazowieckiego, I kwartał 2014, oraz Biuletynu Statystycznego I kwartał 2014, www.stat.gov.pl (10.11.2014) . Za utrzymanie pozycji konkurencyjnej uznano zmianę do 0,25 punktu procentowego.

innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu, rozwój teleinformatyzacji. Poprawa dostępności komunikacyjnej i transportu w regionie, w tym lotnictwa cywilnego, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich.

Ważną wskazówką dla inwestorów zainteresowanych dokonaniem inwestycji w województwie mazowieckim, może być lista tzw. sektorów wysokich szans, ustalona przez Polską Agencję Informacji i Inwestycji Zagranicznych przy współpracy z samorządem województwa mazowieckiego w oparciu o obserwacje tendencji w zakresie napływu inwestycji do tego województwa. Są to sektory:

- spożywczy,
- budowlany,
- BPO.

Inwestycje te mogą być lokowane w specjalnie przygotowanych na preferencyjnych warunkach atrakcyjnych lokalizacjach oferowanych przez Specjalne Strefy Ekonomiczne: **Łódzka, Starachowicka, Suwalska, Tarnobrzaska, Warmińsko-Mazurska, w następujących podstrefach:**

- **SSE Łódzka**, podstrefy: Grodzisk Mazowiecki (m-w), Warszawa (m), Płock (m), Pruszków (m), Raciąż (m), Sochaczew (m), Żyrardów (m),
- **SSE Starachowicka**, podstrefy: Iłża (m-w), Szydłowiec (m-w),
- **SSE Suwalska**, podstrefy: Małkinia Górna (w),
- **SSE Tarnobrzaska**, podstrefy: Mińsk Mazowiecki (w), Nowe Miasto nad Pilicą (m-w), Ożarów Mazowiecki (m-w), Pilawa (m-w), Pionki (m), Przasnysz (w), Radom (m), Siedlce (m), Siedlce (w), Węgrów (m), Wyszaków (m-w),
- **SSE Warmińsko-Mazurska**, podstrefy: Ciechanów (m), Ciechanów (w), Mława (m), Ostrołęka (m), Płońsk (m).

We wszystkich wymienionych lokalizacjach inwestorzy mogą uzyskać ulgę w podatku dochodowym sięgającą 35% - 55%, w większości podregionów województwa, za wyjątkiem Warszawy (15% - 35% do 31.12.2017 r., i 10% - 30% od 1.01.2018 r) i podregionu ciechanowsko-płockiego (20-40%), w zależności od wielkości przedsiębiorstwa - więcej na temat zasad pomocy publicznej:

http://www.paiz.gov.pl/strefa_inwestora/zachety_inwestycyjne_w_sse.

2. POZYCJA WOJEWÓDZTWA NA MAPIE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ POLSKI I UNII EUROPEJSKIEJ

Województwo mazowieckie należy do najbardziej atrakcyjnych województw w Polsce, o czym świadczy uzyskana przez nie najwyższa klasa A dla gospodarki narodowej bez wyróżniania sektorów, a także dla przemysłu oraz handlu i napraw w oparciu o specjalnie

przygotowane wskaźniki dla poszczególnych sekcji gospodarki narodowej. Bardzo wysoko również plasuje się ten region pod względem napływu kapitału zagranicznego do Polski.

W roku 2012 region zajął trzecie miejsce w Polsce pod względem nagromadzonego kapitału podstawowego w spółkach z udziałem kapitału zagranicznego (8,5% jego wartości we wszystkich województwach).

Mazowsze wyróżnia się także wzrostem konkurencyjności na rynku bezpośrednich inwestycji zagranicznych, o czym świadczy fakt, iż w latach 2003-2011 udział w rynku liczony wartością kapitału zagranicznego w ww. spółkach wzrósł z 5,8% do 9,0%.

W oparciu o metodykę opracowaną przez zespół Instytutu Przedsiębiorstwa w ramach badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, od dwóch lat tworzona jest ocena atrakcyjności inwestycyjnej dla wszystkich regionów Unii Europejskiej. Ocena ta oparta jest na pomiarze atrakcyjności zasobów pracy, rynku oraz innowacyjności.⁵

Województwo mazowieckie jako jedyne w Polsce posiada ponadprzeciętną ocenę Atrakcyjności Inwestycyjnej (klasa B). Spośród wszystkich 270 regionów Unii Europejskiej województwo mazowieckie zajęło 56 miejsce, poprawiając zeszłoroczny wynik o dwie pozycje. Wśród regionów nowych państw członkowskich województwo mazowieckie jest na piątym miejscu, ustępując jedynie regionom stołecznym z Pragę, Bratysławą, Budapesztem oraz Bukaresztem.

Województwo mazowieckie posiada przewagę konkurencyjną w każdym z badanych mikroklimatów. Najsilniejszą przewagą konkurencyjną województwa mazowieckiego jest kapitał ludzki oceniony na klasę A oraz sklasyfikowany na 28 pozycji wśród wszystkich regionów Unii Europejskiej. Ponadto mikroklimat innowacyjność otrzymał klasę B, a mikroklimat rynkowy C. Ze względu na różną metodologię badań dla regionów w Polsce oraz regionów w Unii Europejskiej oraz zmienne uwzględnione w badaniu, ich wyniki są nieporównywalne. Dzieje się tak dlatego, że nie wszystkie dane dotyczące województw, gmin i powiatów są dostępne (np. nie wszystkie regiony posiadają aktualne informacje dotyczące infrastruktury).

Województwo jest bardziej atrakcyjne między innymi niż regiony:

- **austriackie:** Salzburg, Vorarlberg, Tyrol, Steiermark, Oberösterreich, Karnet, Niederösterreich, Burgenland;
- **belgijskie:** Prov. West-Vlaanderen, Prov. Na mur, Prov. Ligę, Prov. Limburg, Prov. Chanatu;

⁵ Więcej: *Atrakcyjność inwestycyjna regionów Polski na tle Unii Europejskiej*, praca zbiorowa pod red. H. Godlewskiej-Majkowskiej, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2014 oraz

<http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KNoP/struktura/IP/struktura/ZOB/>

- **brytyjskie:** East Anglia, Stout Western Scotland, Leicestershire, Rutland and Northamptonshire, Eastern Scotland, West Midlands, Kent, East Wales, Essex, North Yorkshire, West Yorkshire, Derbyshire and Nottinghamshire, Northumberland and Tyne and Wear, Merseyside (NUTS 2006), Herefordshire, Worcestershire and Warwickshire, Lancashire, Devon, Dorset and Somerset, Northern Ireland, South Yorkshire, Shropshire and Staffordshire, Tees Valley and Durham, Highlands and Islands, Cumbria, East Yorkshire and Northern Lincolnshire;
- **bułgarskie:** Yugozapaden, Severoiztochen;
- **czeskie:** Jihovýchod, Strední Cechy, Severovýchod, Jihozápad, Moravskoslezsko;
duńskie: Midtjylland, Syddanmark, Sjælland, Nordjylland;
- **fińskie:** Åland, Pohjois-Suomi (NUTS 2006), Länsi-Suomi;
- **francuskie:** Provence-Alpes-Côte d'Azur, Alsace, Aquitaine, Corse, Guadeloupe, Martinique, Bretagne, Réunion, Nord - Pas-de-Calais, Haute-Normandie, Centre, Pays de la Loire, Guyane, Languedoc-Roussillon, Franche-Comté, Lorraine, Auvergne, Basse-Normandie, Limousin, Bourgogne;
- **greckie:** Attiki, Kentriki Makedonia,
- **hiszpańskie:** Cataluña, Comunidad Foral de Navarra, Ciudad Autónoma de Melilla, Cantabria, Aragón, Principado de Asturias, La Rioja, Castilla y León, Galicia, Comunidad Valenciana, Ciudad Autónoma de Ceuta;
- **holenderskie:** Flevoland, Gelderland, Limburg (NL), Overijssel, Zeeland, Friesland, Drenthe;
- **irlandzkie:** Border, Midland and Western;
- **niemieckie:** Leipzig (NUTS 2006), Dresden, Freiburg, Rheinhessen-Pfalz, Unterfranken, Hannover, Kassel, Gießen, Saarland, Detmold, Trier, Arnsberg, Oberfranken, Brandenburg, Mecklenburg-Vorpommern, Thüringen, Koblenz, Oberpfalz, Schwaben, Schleswig-Holstein, Münster, Chemnitz (NUTS 2006), Niederbayern, Weser-Ems, Sachsen-Anhalt, Lüneburg;
- **portugalskie:** Região Autónoma da Madeira, Algarve, Norte, Alentejo, Região Autónoma dos Açores, Centro; **rumuńskie:** Vest, Nord-Vest, Centru, Sud-Est, Nord-Est, Sud-Vest Oltenia, Sud - Muntenia;
- **słowackie:** Západné Slovensko, Stredné Slovensko;
- **słoweńskie:** Zahodna Slovenija, Vzhodna Slovenija;
- **szwedzkie:** Mellersta Norrland, Småland med öarna, Norra Mellansverige;
- **węgierskie:** Nyugat-Dunántúl, Közép-Dunántúl;
- **włoskie:** Liguria, Emilia-Romagna (NUTS 2006), Veneto (NUTS 2006), Piemonte, Provincia Autonoma Bolzano/Bozen (NUTS 2006), Provincia Autonoma Trento (NUTS 2006), Toscana (NUTS 2006), Friuli-Venezia Giulia (NUTS 2006), Valle d'Aosta/Vallée d'Aoste, Marche (NUTS 2006), Campania.

3. ZRÓŻNICOWANIE WEWNĘTRZNE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ WOJEWÓDZTWA

Atrakcyjność inwestycyjna poszczególnych jednostek administracyjnych województwa jest wynikiem oceny istotnych z punktu widzenia inwestora warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej. Za czynniki te przyjmuje się: sytuację na rynku pracy, wyposażenie w infrastrukturę techniczną oraz społeczną, a także sytuację rynkową oraz uwarunkowania przyrodnicze.

Ocena **ryнку pracy** informuje inwestora o możliwości pozyskania pracowników do planowych przedsięwzięć gospodarczych, nadwyżce lub niedoborach tych pracowników, co pośrednio wpływa na koszty zatrudnienia.

Ocena stanu **infrastruktury technicznej** pozwala planować przedsięwzięcia gospodarcze, które wymagają przygotowania terenu inwestycyjnego w podstawowe elementy techniczne, takie jak: instalacje przesyłowe: wody, gazu, prądu, a także urządzenia ochrony środowiska w postaci oczyszczalni ścieków.

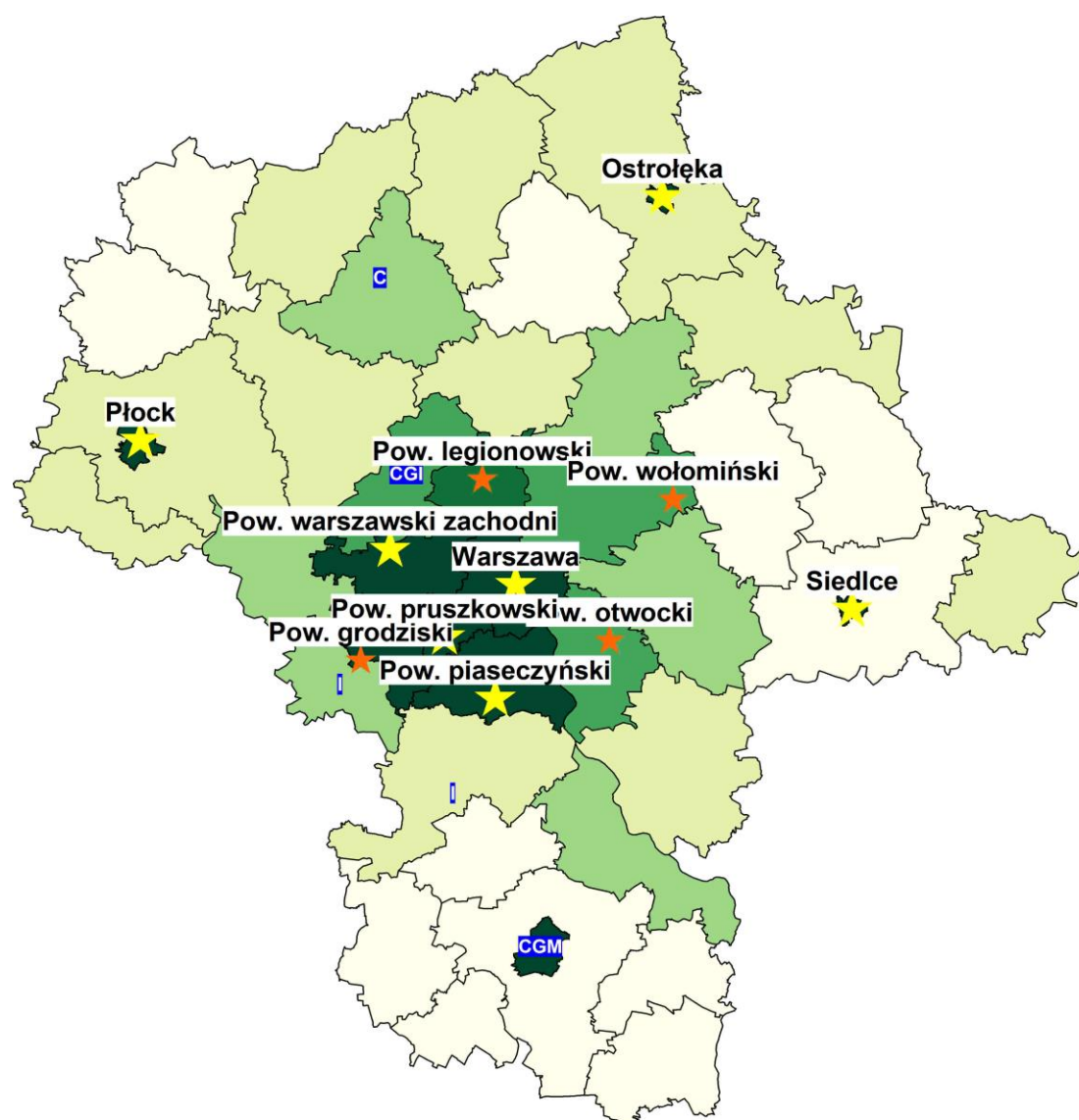
Infrastruktura społeczna oceniana jest przez pryzmat wyposażenia danej lokalizacji w budynki oraz urządzenia decydujące o jakości życia mieszkańców, czy też rozwoju kapitału ludzkiego, poprzez dostęp do edukacji, służby zdrowia, obiektów sportowo-rekreacyjnych, technologii informacyjnych, w tym Internetu.

Sytuacja rynkowa informuje inwestora o chłonności rynku, czyli liczbie potencjalnych konsumentów, a także pośrednio o ich zamożności, czyli możliwości nabywania towarów i usług.

Na potrzeby oceny atrakcyjności lokalizacji usług turystycznych i ich pochodnych, poddano ocenie **uwarunkowania przyrodnicze**, które stanowią jednocześnie istotny element kształtowania jakości życia mieszkańców.

Łączna ocena wszystkich wymienionych elementów w poszczególnych powiatach lub gminach, pokazuje przestrzenne zróżnicowanie atrakcyjności inwestycyjnej w województwie. Dodatkowo prezentowane są wyniki oceny dla poszczególnych obszarów gospodarki, takich jak: przemysł, handel, usługi turystyczne oraz usługi nowoczesne związane z działalnością profesjonalną, naukową oraz techniczną (rysunek 3 i 4). Prezentowane na mapie wyróżnione lokalizacje oznaczono gwiazdami, które wskazują najwyższe oceny, wspomnianych już wyżej poszczególnych warunków prowadzenia działalności gospodarczej.

Rysunek 3. Zróżnicowanie przestrzenne potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej powiatów woj. mazowieckiego z uwzględnieniem najbardziej atrakcyjnych sekcji

POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA POWIATÓW
dla gospodarki narodowej w 2012

- A
- B
- C
- D
- E
- F

Najwyższa ocena
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

Oceny ponadprzeciętne
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

Oceny ponadprzeciętne
dla poszczególnych sekcji
wg PKD C, G, I, M

- C
- G
- I
- M

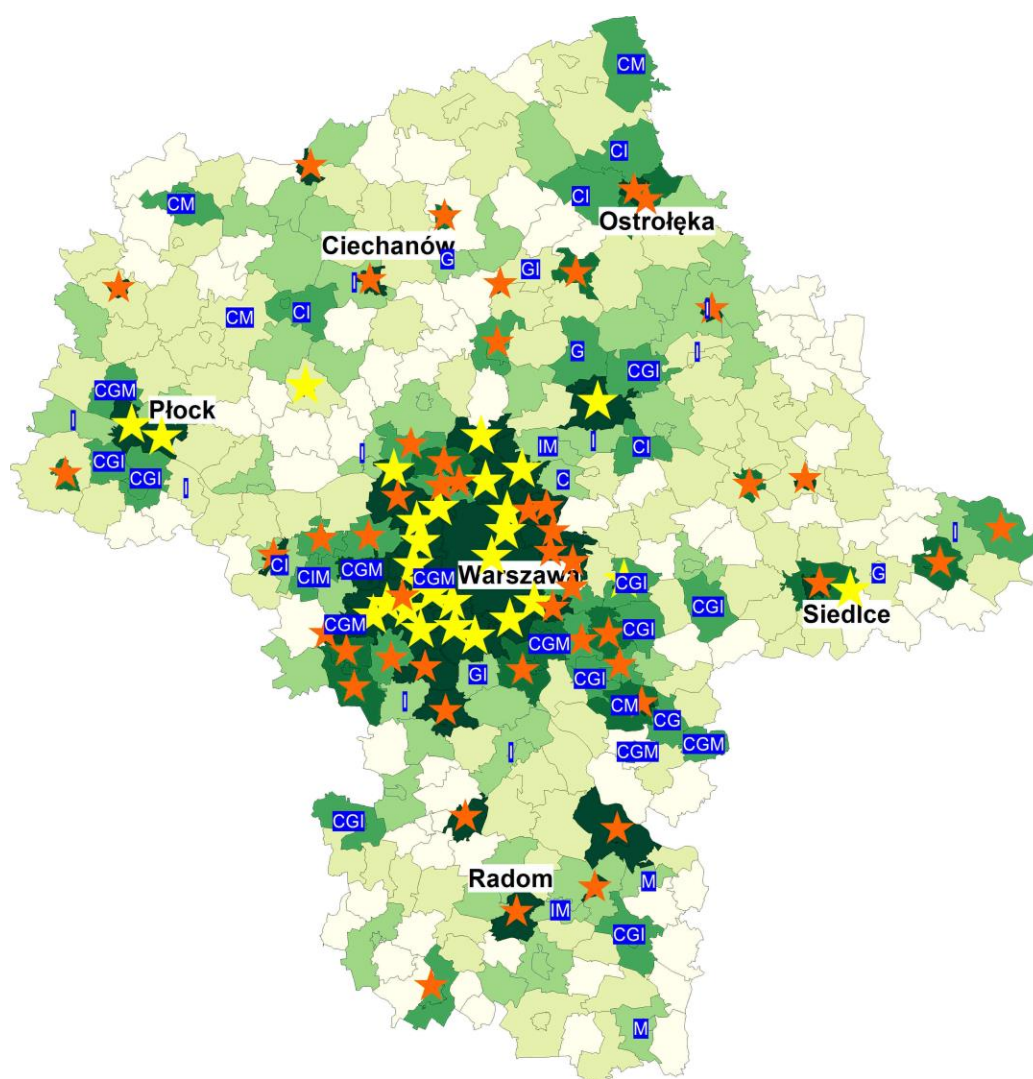
Przemysł
Handel
Hotele i restauracje
Działalność profesjonalna,
naukowa i techniczna

Powiaty oznaczone złotą gwiazdą:

Warszawa, Ostrołęka, Płock, Siedlce, piaseczyński, pruszkowski, warszawski zachodni

Źródło: Opracowanie własne.

Rysunek 4. Zróżnicowanie przestrzenne potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej gmin woj. mazowieckiego z uwzględnieniem najbardziej atrakcyjnych sekcji

POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA GMIN
dla gospodarki narodowej w 2012

★ Najwyższa ocena
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

★ Oceny ponadprzeciętne
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

Oceny ponadprzeciętne
dla poszczególnych sekcji
wg PKD C, G, I, M

C Przemysł
G Handel
I Hotele i restauracje
M Działalność profesjonalna,
naukowa i techniczna

Gminy oznaczone złotą gwiazdą:

Grodzisk Mazowiecki (m-w), Izabelin (w), Józefów (m), Konstancin-Jeziorna (m-w), Lesznowola (w), Łomianki (m-w), Warszawa (m), Marki (m), Michałowice (w), Milanówek (m), Mińsk Mazowiecki (m), Nadarzyn (w), Nieporęt (w), Nowy Dwór Mazowiecki (m), Ożarów Mazowiecki (m-w), Piaseczno (m-w), Płock (m), Płońsk (m), Podkowa Leśna (m), Pruszków (m), Radzymin (m-w), Raszyn (w), Serock (m-w), Siedlce (m), Słupno (w), Stare Babice (w), Wyszaków (m-w), Żąbki (m)

Źródło: Opracowanie własne.

Gwiazda pomarańczowa oznacza, iż powiat lub gmina uzyskała ponad przeciętną ocenę we wszystkich analizowanych obszarach (gospodarki narodowej, przemysłu, handlu, usług turystycznych oraz usług profesjonalnych) natomiast **gwiazda złota** jest najwyższym wyróżnieniem i oznacza najwyższą ocenę wszystkich analizowanych sekcji gospodarczych w danym powiecie lub gminie.

W grupie powiatów najwyżej ocenione miasta na prawach - **złote gwiazdy** to: Warszawa, Ostrołęka, Płock, Siedlce natomiast w grupie powiatów ziemskich są to: piaseczyński, pruszkowski, warszawski zachodni, oraz wyróżnione **gwiazdą pomarańczową** to powiaty ziemskie: grodziski, legionowski, otwocki, wołomiński.

W grupie gmin miejskich najwyżej ocenione, wyróżnione

- **złotą gwiazdą** to miasta: Józefów (m), Warszawa (m), Marki (m), Milanówek (m), Mińsk Mazowiecki (m), Nowy Dwór Mazowiecki (m), Płock (m), Płońsk (m), Podkowa Leśna (m), Pruszków (m), Siedlce (m), Żąbki (m),
- **gwiazdą pomarańczową** to: Ciechanów (m), Garwolin (m), Gostynin (m), Kobyłka (m), Legionowo (m), Maków Mazowiecki (m), Mława (m), Ostrołęka (m), Ostrów Mazowiecka (m), Otwock (m), Pionki (m), Przasnysz (m), Radom (m), Sierpc (m), Sochaczew (m), Sokołów Podlaski (m), Sulejówek (m), Węgrów (m), Zielonka (m), Żyrardów (m).

W grupie gmin wiejskich najwyżej ocenione, wyróżnione:

- **złotą gwiazdą** to: Izabelin (w), Lesznowola (w), Michałowice (w), Nadarzyn (w), Nieporęt (w), Raszyn (w), Słupno (w), Stare Babice (w),
- **gwiazdą pomarańczową** to: Celestynów (w), Czosnów (w), Jabłonna (w), Kampinos (w), Kołbiel (w), Leszno (w), Pomiechówek (w), Radziejowice (w), Rzekuń (w), Sarnaki (w), Siedlce (w), Wiązowna (w), Wieliszew (w), Żabia Wola (w).

W grupie gmin miejsko-wiejskich najwyżej ocenione, wyróżnione:

- **złotą gwiazdą** to: Grodzisk Mazowiecki (m-w), Konstancin-Jeziorna (m-w), Łomianki (m-w), Ożarów Mazowiecki (m-w), Piaseczno (m-w), Radzymin (m-w), Serock (m-w), Wyszaków (m-w),
- **gwiazdą pomarańczową** to gminy: Białobrzegi (m-w), Brwinów (m-w), Góra Kalwaria (m-w), Grójec (m-w), Halinów (m-w), Kozienice (m-w), Łosice (m-w), Mszczonów (m-w), Pilawa (m-w), Pułtusk (m-w), Różan (m-w), Szydłowiec (m-w), Tarczyn (m-w), Wołomin (m-w).

4. WSPARCIE INSTYTUCJONALNE INWESTORA I PRZEDSIĘBIORCY W WOJEWÓDZTWIE

Rozwój instytucji otoczenia biznesu w regionie stanowi ważny czynnik jego atrakcyjności inwestycyjnej. Szczególnie istotną rolę odgrywają instytucje wspierające przedsiębiorczość, rozwiązania proinwestycyjne, komercjalizację badań naukowych i innowacyjność przedsiębiorstw.

4.1. INSTYTUCJE OTOCZENIA BIZNESU

Wśród instytucji okołobiznesowych w województwie (z wyłączeniem instytucji naukowo-badawczych), które mają wpływ na rozwój gospodarczy regionu znajdują się m.in. izby gospodarcze, stowarzyszenia, inkubatory przedsiębiorczości, parki technologiczne, centra transferu technologii, ośrodki doradztwa, instytucje finansowe oraz agencje rozwoju.

Dla inwestorów szczególnie ważnym wsparciem jest system regionalnych Centrów Obsługi Inwestora stworzony przez Polską Agencję Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A. w porozumieniu z marszałkami województw dla zapewnienia inwestorom kompleksowej obsługi na poziomie każdego województwa.

W województwie mazowieckim jest to:

Centrum Obsługi Inwestora działające w strukturze

Agencji Rozwoju Mazowsza S.A.

www.coie.armsa.pl

Mazowieckie Centrum Obsługi Inwestora jako Partner PAIiIZ to: „one stop shop”, źródło potrzebnych inwestorowi informacji regionalnych, przepisów i aktów prawnych, ofert inwestycyjnych oraz aktualnych danych o gospodarce regionu, jednostka której pracownicy posiadają odpowiednie kwalifikacje do obsługi inwestorów. Personel COI działa według standardów określonych przez Polską Agencję Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A., został przeszkolony w Agencji i ma zapewnioną stałą pomoc merytoryczną jej pracowników.

Bardzo istotnym narzędziem wspomagającym inwestorów są Specjalne Strefy Ekonomiczne, których zasady działania oraz efekty zostały opisane w dalszej części raportu.

Poniżej prezentujemy szereg wybranych instytucji okołobiznesowych w województwie mazowieckim, które pracują na rzecz rozwoju przedsiębiorczości, poprzez wspieranie

rozwoju nowoczesnych technologii i pobudzanie tworzenia powiązań kooperacyjnych oraz innych form współpracy. Są to:

Polska Izba Przemysłowo-Handlowa Budownictwa (<http://izba.budowlany.pl>)

Izba jest organizacją samorządu gospodarczego działającą w branży budowlanej. Reprezentuje interesy gospodarcze swoich członków wobec organów państwowych i samorządowych - krajowych i zagranicznych - oraz współdziała z innymi organizacjami z obszaru budownictwa, opiniuje projekty aktów prawnych dotyczących budownictwa i przemysłu wyrobów budowlanych, promuje osiągnięcia firm członkowskich na arenie międzynarodowej, inicjuje kontakty z inwestorami, producentami i handlowcami na rynku krajowym i rynkach zagranicznych. Oferta Izby obejmuje m.in.: usługi szkoleniowe, doradcze i internetowe (kształtowanie wizerunku firm budowlanych w Internecie). Przy Izbie działa Sąd Arbitrażowy zajmujący się rozstrzyganiem sporów o prawa majątkowe i niemajątkowe.

Polska Izba Handlu w Warszawie (<http://www.pih.org.pl>)

PIH jest branżową izbą gospodarczą handlu detalicznego zrzeszającą sklepy, hurtownie, firmy z otoczenia FMCG, a także firmy usługowe. Wśród zadań PIH można wymienić m.in.: rozwijanie roli członka dialogu społecznego i czynnika opiniotwórczego w obszarze handlu i usług, reprezentowanie interesów i wizerunku firm w mediach, reprezentowanie przedsiębiorców na forum instytucji państwa. Oferta Izby obejmuje m.in.: ułatwianie nawiązywania kontaktów biznesowych między przedsiębiorcami, organizację szkoleń według indywidualnych potrzeb firm członkowskich, monitoring legislacyjny i wsparcie w rozwiązywaniu problemów legislacyjnych utrudniających prowadzenie działalności gospodarczej, promocję osiągnięć firm członkowskich, audyty bezpieczeństwa IT i ogólnego.

Izba Przemysłowo-Handlowa Inwestorów Zagranicznych (<http://izbainwestorow.pl/>)

IPHI jest organizacją samorządu gospodarczego reprezentującą interesy gospodarcze zrzeszonych w niej członków. Izba zrzesza przedsiębiorców z udziałem kapitału zagranicznego prowadzących działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i współpracujących z nimi przedsiębiorców polskich. Działania Izby obejmują m.in.: prezentowanie opinii członków Izby wobec organów państwowych i samorządowych, opiniowanie projektów aktów normatywnych w zakresie prawa gospodarczego, gromadzenie informacji dotyczących strategicznych inwestycji centralnych i gminnych, organizację konferencji, spotkań biznesowych, rozmów zapoznawczych, wyjazdów gospodarczych. Izba wydaje kwartalnik „Inwestor Zagraniczny” stanowiący źródło informacji gospodarczej, prawnej, sejmowej, unijnej, jak również najważniejszych wiadomości z życia Izby.

Pionkowski Park Przemysłowy (w budowie) (www.inwestycje.pionki.pl)

Miasto Pionki oferuje w pełni uzbrojone tereny inwestycyjne przeznaczone na sprzedaż lub dzierżawę z możliwością podziału na działki. Tereny te mają uregulowany stan prawny (własność miasta), są objęte planem zagospodarowania przestrzennego, część z nich jest włączona w obszar Tarnobrzeskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

Płocki Park Przemysłowo Technologiczny (www.pppt.pl)

PPPT stanowi obszar inwestycyjny o powierzchni ponad 200 ha, z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, na którym funkcjonują trzy komponenty: park przemysłowy, park technologiczny i park naukowo-badawczy. PPPT podpisał porozumienie partnerskie z Polską Agencją Informacji i Inwestycji Zagranicznych (PAIiIZ) o wspólnych działaniach marketingowych i promocyjnych dla wzmocnienia procesów pozyskiwania inwestorów. Oferta Parku dla inwestorów obejmuje m.in.: ulgi inwestycyjne w zakresie zwolnień z podatku od nieruchomości, możliwość ubiegania się o zwolnienie z podatku dochodowego (inwestycjom na obszarze PPPT może być przyznany status Specjalnej Strefy Ekonomicznej), pomoc w zakresie pozyskiwania zasobów ludzkich (np. organizację rekrutacji i szkoleń kadr zgodnie z oczekiwaniami inwestora), obsługę na etapie przygotowania i realizacji inwestycji, wsparcie w zakresie konsultacji technicznych, projektowania architektonicznego i technicznego, pomoc w kontaktach z urzędami oraz innymi ośrodkami administracyjnymi, pomoc w zakresie dostępu do funduszy UE w trakcie procesu aplikacyjnego.

4.2. EFEKTY FUNKCJONOWANIA SPECJALNYCH STREFY EKONOMICZNYCH W WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM

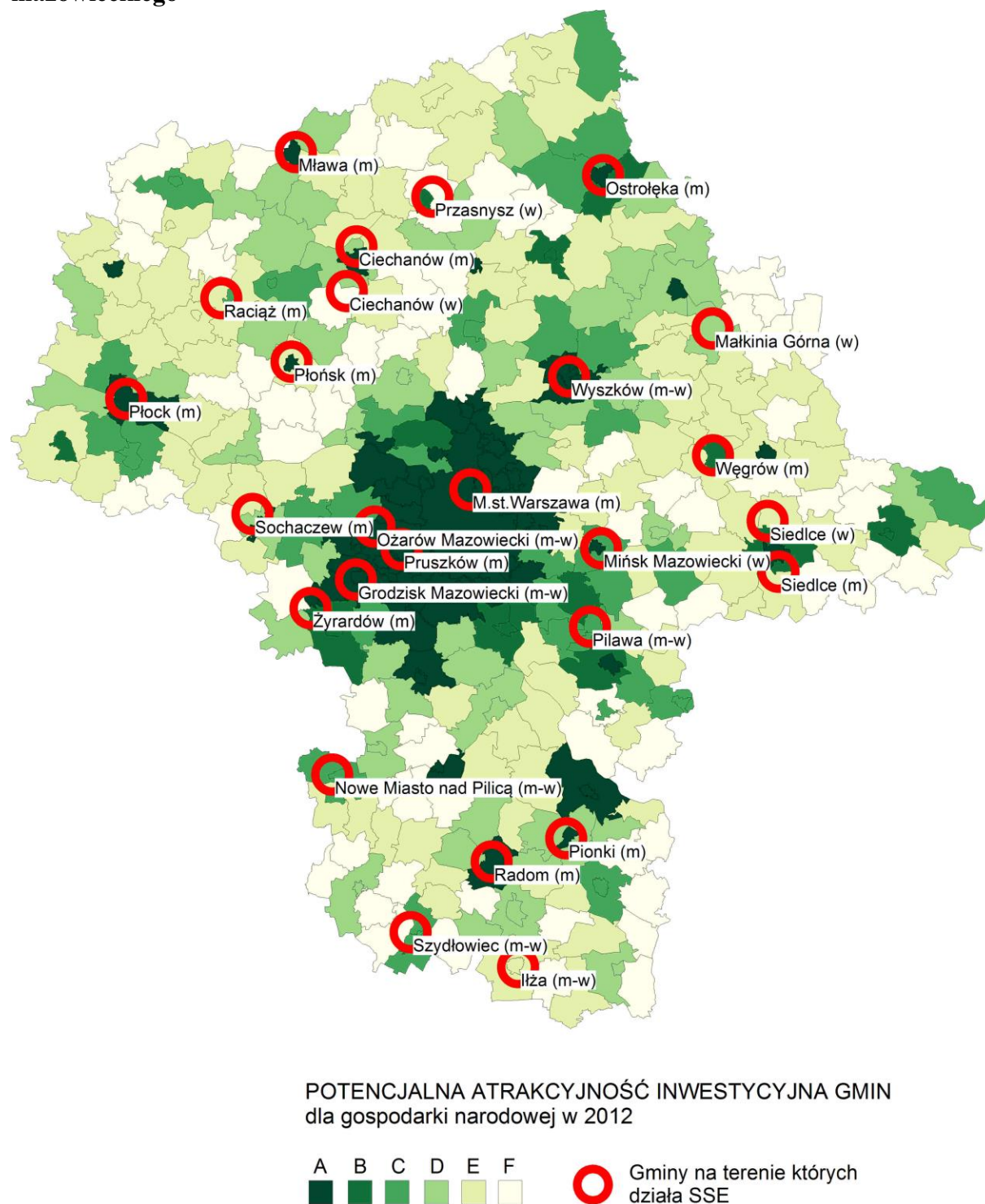
Na terenie województwa mazowieckiego funkcjonuje 5 specjalnych stref ekonomicznych: Łódzka, Starachowicka, Suwalska, Warmińsko-Mazurska i Tarnobrzaska. Do końca 2013 r. strefy swoim zasięgiem obejmowały nieruchomości położone na terenie 14 miast i 16 gmin - zob. rysunek 5.

Pierwsze tereny strefowe powołano w 2001 r. Przedsiębiorstwa strefowe działające w regionie poniosły do końca 2012 r. nakłady inwestycyjne na łączną kwotę 3,2 mld zł, co stanowi 3% wszystkich nakładów inwestycyjnych poniesionych w SSE w Polsce. W tym samym okresie przedsiębiorstwa strefowe utworzyły 6,7 tys. nowych miejsc pracy w regionie, co stanowi 3% wszystkich nowych miejsc pracy utworzonych w strefach (tab. 4 w Aneksie).

Największe wartościowo inwestycje napłynęły do Mławy, Radomia i Warszawy. W Mławie inwestycje zdominowała firma produkująca komputery i wyroby elektroniczne i optyczne LG Electronics Mława sp. z o.o. z Korei. Ponadto DAG-DRUK Piotr Falkiewicz (Polska, magazynowanie i usługi wspomagające transport), Wipasz S.A. (Polska, artykuły spożywcze), Polska Grupa Drobiarska sp. z o.o. (Polska, chemikalia i wyroby chemiczne). W Radomiu inwestycje zrealizowali producenci wyrobów metalowych: ALMECH s.c. Alina i Stanisław Jasik, HART MET Sp. z o.o. ALTHA POWDER METALLURGY Sp. z o.o. TOHO POLAND Sp. z o.o., a także MEDICOFARMA Sp. z o.o. - producent leków i preparatów farmaceutycznych, ZBYSZKO COMPANY Sp. z o.o. - produkcja napojów i soków owocowych i warzywnych. W Warszawie inwestycje podjęli: Procter and Gamble Operations Polska Sp. z o.o. (Holandia, art. higieniczne), ATM S.A. (Polska, BPO), a w Ostrołęce: GIPSEL Sp. z o.o. (Polska, wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych), Produkcja Elementów Betonowych NATRIX Sp. z o.o. (Polska, wyroby

z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych), Stora Enso Poland S.A. (Szwecja, papier i wyroby z papieru), MELVIT S.A. (Polska, artykuły spożywcze).

Rysunek 5. Rozmieszczenie specjalnych stref ekonomicznych na terenie województwa mazowieckiego

Źródło: Opracowanie własne.

Zgodnie z planami rozwoju poszczególnych stref ekonomicznych na terenie województwa mazowieckiego zakłada się pozyskiwanie inwestorów:

- Z sektora nowoczesnych usług, w tym badawczo-rozwojowych, przy wykorzystaniu istniejącego zaplecza naukowo-badawczego, a także tworzenie centrów wysokich technologii, parków przemysłowych i stymulowanie powiązań kooperacyjnych między przedsiębiorstwami, w przypadku Łódzkiej SSE,
- z branży przetwórstwa spożywczego, maszynowej, materiałów budowlanych, elektrotechnicznej i motoryzacyjnej gwarantujących tworzenie miejsc pracy na obszarach pozametropolitalnych dotkniętych wysoką stopą bezrobocia, w przypadku Starachowickiej SSE,
- tworzących znaczącą liczbę nowych miejsc pracy i wykorzystujących tradycje przemysłowe wschodniego Mazowsza oraz dostępna kadrę pracowniczą – w przypadku Suwalskiej SSE,
- aktywizujących tereny w bezpośrednim otoczeniu aglomeracji stołecznej m.in. z branży przetwórstwa spożywczego, maszynowej, materiałów budowlanych, elektrotechnicznej i motoryzacyjnej, branży metalowej, mechaniki precyzyjnej, i przemysłu tworzyw sztucznych w przypadku Tarnobrzelskiej SSE
- z branży elektronicznej i elektrotechnicznej, maszynowej oraz chemicznej, w przypadku Warmińsko-Mazurskiej SSE.

4.3. GMINA NA 5!

Studenckie Koło Naukowe Przedsiębiorczości i Analiz Regionalnych, działające przy Instytucie Przedsiębiorstwa Szkoły Głównej Handlowej po raz kolejny opublikowało wyniki raportu z badania jakości obsługi potencjalnych inwestorów przez urzędy gmin. Przedmiotem badań jakościowych nad atrakcyjnością inwestycyjną jest ocena stron internetowych oraz kontaktu elektronicznego w wersji polsko - i anglojęzycznej z urzędami gmin, przy wykorzystaniu metody tajemniczego klienta (ang. *mystery client*). Ocenę poziomu obsługi inwestora przy wykorzystaniu elektronicznych narzędzi komunikacji stanowi suma badanych elementów. Wyróżniające się jednostki samorządu terytorialnego otrzymują tytuł Gmina na 5!. W tegorocznej edycji na potrzeby rankingu ocenie poddano wszystkie gminy klasy A i B wg rankingu PAI 2012.

W efekcie przeprowadzonej oceny tytułem "Gminy na 5!" wyróżniono 59 gmin, z czego 5 z terenu województwa mazowieckiego: Grodzisk Mazowiecki (w), Mińsk Mazowiecki (m), Płońsk (m), Nowy Dwór Mazowiecki (m), Wyszaków (w).

Każda z wyróżnionych gmin województwa mazowieckiego otrzymała punkty w każdej z kategorii, co oznacza że potencjalny inwestor nie został pozostawiony bez odpowiedzi na swoje pytania. Prawie wszystkie odpowiedzi na korespondencje elektroniczną zostały ocenione przynajmniej dobrze. Spośród nadesłanych odpowiedzi należy w szczególności docenić perfekcyjne wyjaśnienia wątpliwości zagranicznego inwestora z Grodziska Mazowieckiego oraz Mińska Mazowieckiego, które znalazły się w gronie 7 odpowiedzi

z całego badania, które uzyskały maksymalną liczbę punktów. Witryny internetowe urzędów gmin są dość dobre, choć wymagają pewnego dopracowania. Z tytułu „Gmina na 5!” w tym roku ponownie mogą się cieszyć Płońsk oraz Nowy Dwór Mazowiecki.

ANEKS

Tabela 1. POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA WOJEWÓDZTW DLA GOSPODARKI NARODOWEJ ORAZ WYBRANYCH SEKCJI

	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
Województwo	Gospodarka narodowa	Gospodarka narodowa	Przemysł	Handel	Hotele i restauracje	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Województwa						
DOLNOŚLĄSKIE	0,39	A	A	A	B	A
KUJAWSKO-POMORSKIE	0,29	C	C	E	D	D
LUBELSKIE	0,17	F	F	F	F	F
LUBUSKIE	0,23	E	E	D	C	D
ŁÓDZKIE	0,29	C	C	D	E	D
MAŁOPOLSKIE	0,32	C	C	B	B	C
MAZOWIECKIE	0,4	A	A	A	A	A
OPOLSKIE	0,22	E	E	D	E	D
PODKARPACKIE	0,23	E	E	E	E	D
PODLASKIE	0,2	F	F	F	E	E
POMORSKIE	0,34	B	C	B	A	B
ŚLĄSKIE	0,41	A	A	B	C	A
ŚWIĘTOKRZYSKIE	0,16	F	F	F	F	F
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	0,24	E	E	C	C	E
WIELKOPOLSKIE	0,31	C	C	C	D	B
ZACHODNIOPOMORSKIE	0,34	B	B	B	A	B

Źródło: Opracowanie na podstawie wyników badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, pod kierunkiem H. Godlewskiej – Majkowskiej

Tabela 2. POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA POWIATÓW WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO W DLA GOSPODARKI NARODOWEJ ORAZ WYBRANYCH SEKCJI

Powiat	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
	Gospodarka narodowa	Gospodarka narodowa	Przemysł	Handel	Hotele i restauracje	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Powiaty						
m. st. Warszawa	0,423	A	A	A	A	A
m. Siedlce	0,361	A	A	A	A	A
m. Ostrołęka	0,353	A	A	A	A	A
m. Płock	0,350	A	A	A	A	A
pruszkowski	0,324	A	A	A	A	A
piaseczyński *	0,318	A	A	A	A	A
warszawski zachodni	0,302	A	A	A	A	A
grodziski	0,299	A	A	A	A	B
m. Radom	0,298	A	B	B	D	A
legionowski	0,280	B	B	B	A	B
otwocki	0,259	C	C	C	B	C
wołomiński	0,258	C	C	C	C	C
nowodworski	0,245	C	C	C	C	D

Źródło: opracowanie na podstawie wyników badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, pod kierunkiem H. Godlewskiej – Majkowskiej

Tabela 3. POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA GMIN WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO W DLA GOSPODARKI NARODOWEJ ORAZ WYBRANYCH SEKCJI

Gmina	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
	Gospodarka narodowa	Gospodarka narodowa	Przemysł	Handel	Hotele i restauracje	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Gminy miejskie						
M.st. Warszawa (m)	0,317	A	A	A	A	A
Ząbki (m)	0,297	A	A	A	A	A
Legionowo (m)	0,296	A	A	A	B	A
Mińsk Mazowiecki (m)	0,291	A	A	A	A	A
Pruszków (m)	0,283	A	A	A	A	A
Piastów (m)	0,282	A	A	A	D	A
Płońsk (m)	0,279	A	A	A	A	A
Podkowa Leśna (m)	0,278	A	A	A	A	A
Ostrołęka (m)	0,275	A	A	A	B	A
Siedlce (m)	0,274	A	A	A	A	A
Płock (m)	0,264	A	A	A	A	A
Garwolin (m)	0,261	A	A	A	B	A
Milanówek (m)	0,260	A	A	A	A	A
Marki (m)	0,259	A	A	A	A	A
Żyrardów (m)	0,259	A	A	A	C	A
Pionki (m)	0,258	A	A	A	B	A
Kobyłka (m)	0,251	A	A	A	B	A
Ciechanów (m)	0,250	A	A	A	C	A
Nowy Dwór Mazowiecki (m)	0,248	A	A	A	A	A
Radom (m)	0,247	A	A	A	C	A
Józefów (m)	0,246	A	A	A	A	A
Sulejówek (m)	0,244	A	A	A	B	A
Ostrów Mazowiecka (m)	0,234	A	A	A	B	A
Otwock (m)	0,233	A	A	A	C	A
Mława (m)	0,232	A	A	A	C	A
Maków Mazowiecki (m)	0,231	A	A	A	C	A
Sokołów Podlaski (m)	0,228	A	A	B	C	A
Zielonka (m)	0,224	A	A	B	A	A
Sierpc (m)	0,222	A	A	A	C	B
Sochaczew (m)	0,221	A	A	A	B	A
Przasnysz (m)	0,207	B	B	B	C	B
Węgrów (m)	0,206	B	B	B	B	B
Gostynin (m)	0,204	B	B	C	C	B
Łaskarzew (m)	0,190	C	C	C	E	C
Raciąż (m)	0,190	C	C	D	D	C
Gminy wiejskie						

Lesznów (w)	0,287	A	A	A	A	A
Michałowice (w)	0,270	A	A	A	A	A
Raszyn (w)	0,269	A	A	A	A	A
Nadarzyn (w)	0,262	A	A	A	A	A
Stare Babice (w)	0,258	A	A	A	A	A
Słupno (w)	0,245	A	A	A	A	A
Nieporęt (w)	0,238	A	A	A	A	A
Izabelin (w)	0,231	A	A	A	A	A
Czosnów (w)	0,225	A	A	B	A	B
Jaktorów (w)	0,223	A	A	B	D	B
Rzekuń (w)	0,216	B	A	B	A	C
Wieliszew (w)	0,215	B	B	B	B	B
Siedlce (w)	0,212	B	B	B	B	C
Radziejowice (w)	0,212	B	B	B	A	C
Kołbiel (w)	0,208	B	B	B	C	C
Garwolin (w)	0,206	B	B	D	D	B
Mińsk Mazowiecki (w)	0,198	C	C	C	A	D
Jabłonna (w)	0,198	C	B	C	A	B
Pomiechówek (w)	0,198	C	B	C	C	C
Wiązowna (w)	0,197	C	C	C	A	B
Leszno (w)	0,197	C	C	C	B	B
Stara Biała (w)	0,195	C	C	C	D	C
Łyse (w)	0,194	C	C	D	D	C
Żabia Wola (w)	0,194	C	C	A	A	C
Sarnaki (w)	0,193	C	C	B	C	C
Brańszczyk (w)	0,192	C	C	C	A	D
Celestynów (w)	0,192	C	C	C	C	C
Jadów (w)	0,190	C	C	D	C	E
Kampinos (w)	0,189	C	C	C	C	C
Teresin (w)	0,189	C	C	D	C	C
Osieck (w)	0,188	C	C	C	B	D
Olszewo-Borki (w)	0,187	C	C	D	B	D
Siennica (w)	0,187	C	C	C	C	D
Mrozy (w)	0,184	C	C	C	C	D
Górzno (w)	0,184	C	C	C	D	D
Łąck (w)	0,183	C	C	C	C	D
Rząśnik (w)	0,183	C	D	C	D	D
Lelis (w)	0,182	C	C	D	C	D
Gminy miejsko-wiejskie						
Piaseczno (m-w)	0,266	A	A	A	A	A
Ożarów Mazowiecki (m-w)	0,261	A	A	A	A	A
Konstancin-Jeziorna (m-w)	0,258	A	A	A	A	A
Grodzisk Mazowiecki (m-w)	0,238	A	A	A	A	A
Wyszków (m-w)	0,237	A	A	A	A	A
Łomianki (m-w)	0,236	A	A	A	A	A

Serock (m-w)	0,235	A	A	A	A	A
Kozienice (m-w)	0,233	A	A	A	B	A
Radzymin (m-w)	0,232	A	A	A	A	A
Brwinów (m-w)	0,231	A	A	B	C	A
Tarczyn (m-w)	0,228	A	A	A	A	B
Błonie (m-w)	0,227	A	A	B	D	A
Wołomin (m-w)	0,223	A	A	B	C	A
Halinów (m-w)	0,221	A	A	B	B	B
Grójec (m-w)	0,221	A	A	A	B	A
Białobrzegi (m-w)	0,221	A	A	A	B	B
Różan (m-w)	0,206	B	B	B	B	C
Góra Kalwaria (m-w)	0,205	B	B	C	C	B
Karczew (m-w)	0,204	B	B	C	D	B
Łosice (m-w)	0,203	B	B	B	C	C
Mszczonów (m-w)	0,201	B	C	C	C	C
Żelechów (m-w)	0,198	C	C	B	D	C
Nowe Miasto nad Pilicą (m-w)	0,193	C	C	C	B	D
Pułtusk (m-w)	0,193	C	C	C	C	B
Pilawa (m-w)	0,190	C	C	C	A	C
Szydłowiec (m-w)	0,188	C	C	C	C	C
Głinojeck (m-w)	0,188	C	C	D	C	D
Gąbin (m-w)	0,187	C	C	C	C	D
Zwoleń (m-w)	0,187	C	C	C	C	D
Żuromin (m-w)	0,183	C	C	D	E	C

(m) – gmina miejska, (w) – gmina wiejska, (m-w) – gmina miejsko-wiejska

Źródło: jak do tab. 1.

Uwaga: wszystkie wskaźniki w raporcie zostały policzone w oparciu o najbardziej aktualne dane z Banku Danych Lokalnych (2014).

**Tabela 4. EFEKTY FUNKCJONOWANIA SPECJALNYCH STREF EKONOMICZNYCH
NA KONIEC 2013 R.**

Nazwa SSE	Powiat, gmina	Skumulowane nakłady inwestycyjne na koniec 2013 r. w mln zł	Liczba nowych miejsc pracy na koniec 2013 r.	Sektory wiodące (co najmniej 20% udziału w nowych inwestycjach)
Warmińsko-Mazurska	Powiat ciechanowski (m) Ciechanów	87,25	160	usługi związane z działalnością wydawniczą
Warmińsko-Mazurska	Powiat ciechanowski (w) Ciechanów	154,38	200	artykuły spożywcze
Warmińsko-Mazurska	Powiat mławski (m) Mława	596,56	2 422	komputery, wyroby elektroniczne i optyczne
Warmińsko-Mazurska	Powiat płoński (m) Płońsk	0,00		brak branży wiodącej
Łódzka	Powiat płoński (m) Raciąż	83,85	82	artykuły spożywcze
Łódzka	Powiat m. Płock (m) Płock	91,79	65	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych
Suwalska	Powiat ostrowski (w) Małkinia Górna	249,94	158	wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych
Tarnobrzeska	Powiat przasnyski (w) Przasnysz	0,00		brak branży wiodącej
Tarnobrzeska	Powiat siedlecki (w) Siedlce	234,97	175	maszyny i urządzenia, gdzie indziej niesklasyfikowane
Tarnobrzeska	Powiat węgrowski (m) Węgrów	22,84	24	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych
Tarnobrzeska	Powiat wyszkowski (m-w) Wyszków	229,79	1 021	usługi poligraficzne i usługi reprodukcji zapisanych nośników informacji
Warmińsko-Mazurska	Powiat m. Ostrołęka (m) Ostrołęka	1,71	0	artykuły spożywcze

Tarnobrzeska	Powiat m. Siedlce (m) Siedlce	0,00		brak branży wiodącej
Łódzka	Powiat grodziski (m- w) Grodzisk Mazowiecki	65,45	37	maszyny i urządzenia, gdzie indziej niesklasyfikowane
Tarnobrzeska	Powiat grójecki (m- w) Nowe Miasto nad Pilicą	0,00		brak branży wiodącej
Tarnobrzeska	Powiat miński (w) Mińsk Mazowiecki	15,52	0	papier i wyroby z papieru
Łódzka	Powiat pruszkowski (m) Pruszków	9,27	33	pozostałe wyroby
Łódzka	Powiat sochaczewski (m) Sochaczew	0,00		brak branży wiodącej
Tarnobrzeska	Powiat warszawski zachodni (m-w) Ożarów Mazowiecki	123,43	400	wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń, komputery, wyroby elektroniczne i optyczne
Łódzka	Powiat żyrardowski (m) Żyrardów	2,56	0	urządzenia elektryczne i nieelektryczny sprzęt gospodarstwa domowego
Tarnobrzeska	Powiat garwoliński (m-w) Pilawa	115,94	90	chemikalia i wyroby chemiczne, metale
Tarnobrzeska	Powiat radomski (m) Pionki	2,96	52	meble
Starachowicka	Powiat radomski (m- w) Iłża	0,00		brak branży wiodącej
Starachowicka	Powiat szydlowiecki (m-w) Szydłowiec	35,42	165	papier i wyroby z papieru
Tarnobrzeska	Powiat m. Radom (m) Radom	580,93	1 341	napoje, maszyny i urządzenia, gdzie indziej niesklasyfikowane

Łódzka	Powiat m. st. Warszawa (m) M.st. Warszawa	549,55	143	papier i wyroby z papieru
---------------	---	--------	-----	------------------------------

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Gospodarki.

Oznaczenia: (m) - miasto, (m-w) gmina miejsko-wiejska, (w) gmina wiejska

Tłumaczenie oraz redakcja raportu: Magdalena Senderowska, Paulina Mechło